

Landstingsforordning nr. 1 af 2. februar 1981 om arealanvendelse, lands- og byplanlægning og bebyggelse

I henhold til Folketingslov nr. 612 af 23. december 1980 om lov for Grønland om arealanvendelse, byudvikling og bebyggelse fastsættes herved følgende:

Kapitel 1.

Forordningens formål

§ 1. Forordningen har til formål:

- 1) at sikre, at landets areal- og naturressourcer udnyttes ud fra en samfundsmæssig helhedsvurdering,
- 2) at fremme lokal udvikling, beskæftigelse og erhvervsudøvelse,
- 3) at sikre, at arealanvendelsen udøves på en sådan måde, at forurening af luft, vand og jord samt støjulemper forebygges, og naturen beskyttes,
- 4) at sikre en planmæssig udvikling af de bymæssige bebyggelser,
- 5) at bidrage til, at der til enhver tid findes et passende udbud af bygge- og bymodne arealer,
- 6) at sikre, at bebyggelse udføres og indrettes således, at den frembyder tryghed i sikkerheds-, herunder brand- og sundhedsmæssig henseende og medvirke til, at bebyggelse ikke sker i strid med hensynet til befolkningens rekreative interesser og bevarelsen af landskabelige værdier,
- 7) at samordne de enkelte dispositioner nævnt under nr. 1 til 6 inden for rammerne af den fysiske og økonomiske planlægning.

Kapitel 2.

Landsplanudvalget

§ 2. Landstinget nedsætter et landsplanudvalg.

Stk. 2. Udvalget består af en formand, der udpeges af Landstinget og 4 andre medlemmer, hvoraf 2 medlemmer udpeges af Landstinget, 1 medlem udpeges af De grønlandske kommuners Landsforening og 1 medlem udpeges af ministeren for Grønland. Medlemmerne og stedfortrædere for disse udnævnes for 4 år.

Stk. 3. Landstinget fastsætter udvalgets forretningsorden.

Kapitel 3.

Arealanvendelse

§ 3. Arealer må ikke uden tilladelse tages i brug til bebyggelse eller på anden måde, herunder indhegning, hvorved arealerne undrages almen benyttelse.

Stk. 2. Arealer, bestående bygninger og installationer, der ikke er omfattet af en godkendt byplan eller dele heraf, må ikke uden tilladelse anvendes til andre formål end hidtil.

Stk. 3. Nedlagte bebyggelser må ikke uden tilladelse anvendes til erhvervsvirksomhed eller beboelse.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for opførelse af sædvanlige fangsthytter og lignende af midlertidig karakter i forbindelse med jagt, fåreavl, fangst og fiskeri.

§ 4. Kommunalbestyrelsen giver tilladelse efter § 3 i områder med en samlet bebyggelse og områder, der er omfattet af en byplan eller en eksisterende dispositionsplan (byzoner) Tilladelse til anvendelse af arealer til institutioner, industrielle, trafikale eller andre anlæg, der ikke er af overvejende betydning

for den lokale befolkning, kan dog kun gives med landsplanudvalgets tilslutning.

Stk. 2. Uden for byzoner gives tilladelse efter § 3 af landsplanudvalget efter indhentet udtalelse fra vedkommende kommunalbestyrelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen giver dog tilladelse til opførelse af fritidshuse, jagthytter o.lign. i områder, der efter landsplanen er udlagt til fritidsområder eller jagtområder.

Stk. 4. Landsplanudvalget kan bemyndige en kommunalbestyrelse til at give tilladelser efter § 3.

Stk. 5. Landsplanudvalget afgør i tvivlstilfælde, om et område er byzone.

Stk. 6. Ansøgere kan afkræves de oplysninger, der er nødvendige for sagens behandling, herunder en redegørelse om de forventede virkninger på lokalsamfundet og miljøet.

§ 5. Kommunalbestyrelsen kan inden for kommunens område fastsætte regler for den fastboende befolknings adgang til brydning og systematisk indsamling af mineralske råstoffer, jfr. § 30 i minelov for Grønland.

§ 6. I forbindelse med en tilladelse efter § 3 kan der stilles betingelser og vilkår, som tjener de formål, der er nævnt i § 1. En tilladelse kan tidsbegrænses.

§ 7. Hjemmestyret kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af jord til landbrug.

§ 8. Tilladelse som nævnt i § 3 må ikke meddeles, såfremt det ansøgte ikke opfylder bestemmelserne i fredningsloven eller afgørelser truffet i medfør af denne.

Kapitel 4. *Landsplanlægning*

§ 9. Landsplanudvalget tilvejebringer en sammenfattende fysisk landsplanlægning og en redegørelse for planens forudsætninger. Landsplanlægningen gennemføres ved fastsættelse af hovedretningslinier for

- 1) fordeling af byområder,
- 2) omfanget og beliggenheden af større trafikanlæg og andre tekniske anlæg, forsvarsanlæg og videnskabelige anlæg,
- 3) omfanget og beliggenheden af større erhvervsvirksomheder, herunder virksomheder til råstofudnyttelse og anlæg m.m. til betjening af disse virksomheder, der ligger uden for koncessionsområderne,
- 4) beliggenheden af offentlige institutioner, der betjener mere end en kommune og
- 5) størrelsen og beliggenheden af naturparker, dyrkningsområder og områder til turist og fritidsformål.

§ 10. Offentlige myndigheder samt koncessionerede og tilsvarende virksomheder skal til brug for den sammenfattende fysiske landsplanlægning, jfr. § 9, give oplysning til landsplanudvalget om forberedelse eller udførelse af undersøgelser, planlægning og større anlægsdispositioner.

Stk. 2. Landsplanudvalget stiller de modtagne oplysninger til rådighed for kommunerne.

Stk. 3. Landsplanudvalget kan pålægge kommunalbestyrelserne at tilvejebringe oplysninger til brug for udførelsen af landsplanarbejdet.

§ 11. Enhver kommunalbestyrelse skal inden en frist fastsat af landsplanudvalget sende udvalget oplæg til de retningslinier for arealanvendelse i kommunen, som landsplanlægningen efter kommunens opfattelse bør indeholde.

§ 12. Efter udløbet af fristen efter § 11 skal landsplanudvalget optage forhandling med den enkelte kommunalbestyrelse med henblik på at tilpasse kommunens oplæg i et sammenfattende landsplanforslag eller dele heraf og i en redegørelse for planens forudsætninger.

§ 13. Landsplanudvalget udarbejder et samlet landsplanforslag og drager i samarbejde med kommunalbestyrelserne omsorg for, at forslag til de i § 9 omhandlede hovedretningslinier offentliggøres, og at der iværksættes en oplysningsvirksomhed med det formål at fremkalde en offentlig debat om landsplanlægningens målsætning og indhold.

Stk. 2. Landsstyret forelægger derefter forslaget med bemærkninger for Landstinget.

Stk. 3. Hovedretningslinierne for landsplanlægningen offentliggøres.

Stk. 4. Landsplanudvalget foranlediger, at landsplanen optages til revision, når det skønnes, at der er behov herfor.

§ 14. Landsplanudvalget afgiver en årlig redegørelse om landsplanarbejdet til Landstinget.

§ 15. Offentlig planlægningsvirksomhed, herunder byplanlægning, og udførelse af anlægsdispositioner må ikke stride mod landsplanen.

Kapitel 5 *Byplanlægning*

§ 16. Hjemmestyret fastsætter de nærmere bestemmelser om byplaners udformning og indhold.

§ 17. Kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe en byplan for enhver by og enhver anden samlet bebyggelse, der omfatter mere end 800 indbyggere.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe en byplan for mindre, samlede bebyggelser.

Stk. 3. En byplan består af planer og redegørelser, som tilsammen fastlægger afgrænsningen og anvendelsen af byzonen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal i fornødent omfang tilvejebringe og ajourføre de anførte planer og redegørelser samt virke for disses gennemførelse.

Stk. 5. Når det er nødvendigt for at sikre landsplanens virkeliggørelse, og når det iøvrigt skønnes nødvendigt at tilvejebringe eller ændre en byplan for et område, kan landsplanudvalget pålægge kommunalbestyrelsen at fremkomme med forslag til en byplan, dog ikke med kortere varsel end to år.

§ 18. Den af kommunalbestyrelsen tilvejebragte byplan forelægges for landsplanudvalget til godkendelse.

§ 19. Før et forslag til en byplan indsendes til landsplanudvalget, skal det fremlægges til offentligt eftersyn på et for beboerne bekvemt sted i mindst 3 uger. Om fremlæggelsen skal der ske offentlig bekendtgørelse på en i kommunen brugelig måde.

Stk. 2. Bekendtgørelsen skal angive forslagets område og fastsætte en frist, ikke under 6 uger fra bekendtgørelsens dato, for adgang til at fremkomme med indsigelser mod og ændringsforslag til forslaget. Endvidere skal meddelelse om fremlæggelse så vidt muligt tilsendes de af forslaget berørte ejere og registrerede panthavere i anbefalet brev eller på anden betryggende måde.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal forestå en oplysningsvirksomhed med det formål at fremkalde en offentlig debat om planlægningens målsætning og indhold.

§ 20. Når fristen efter § 19 stk. 2, er udløbet, sendes forslaget, eventuelle indsigelser og ændringsforslag samt kommunalbestyrelsens bemærkninger til disse til landsplanudvalget til godkendelse.

Stk. 2. Inden fremsendelsen af forslaget til landsplanudvalget kan kommunalbestyrelsen foretage ændringer af det offentliggjorte forslag som følge af fremkomne indsigelser eller ændringsforslag. Hvis en ændring efter kommunalbestyrelsens skøn på væsentlig måde vil berøre andre end den, der ved indsigelse eller ændringsforslag har foranlediget ændringen foretaget, kan kommunalbestyrelsen ikke foretage ændringer, før de pågældende er underrettet herom og har fået lejlighed til at fremsætte

bemærkninger til spørgsmålet inden en af kommunalbestyrelsen fastsat frist. Hvis afvigelserne er så omfattende, at der reelt foreligger et nyt forslag, skal det således ændrede forslag offentliggøres efter reglerne i § 19, forinden det indsendes til landsplanudvalget.

§ 21. Umiddelbart efter godkendelse af en byplan foretager kommunalbestyrelsen offentlig bekendtgørelse herom. Bekendtgørelsen skal bl.a. oplyse, om planen afviger fra det tidligere offentliggjorte forslag.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen sender endvidere et eksemplar af den offentliggjorte bekendtgørelse til:

- 1) ejerne af bygninger og anlæg og brugere af arealer, der er omfattet af planen,
- 2) enhver, der rettidigt har fremsat skriftlige indsigelser mod eller ændringsforslag til planforslaget.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen er berettiget til at forlange betaling for udlevering af byplaner.

§ 22. Efter begæring af en kommunalbestyrelse, som er i færd med at udarbejde en byplan, kan landsplanudvalget nedlægge forbud imod, at et areal eller en ejendom, der kan ventes at blive omfattet af planen, anvendes eller rådes over på en måde, der må antages at komme i strid med planen. Sådant forbud kan kun nedlægges for et tidsrum af eet år og een gang.

§ 23. Når der er foretaget offentlig bekendtgørelse efter § 20, må indtil videre intet areal, der er omfattet af forslaget, bebygges eller på anden måde anvendes i strid med forslaget til byplan uden samtykke fra kommunalbestyrelsen.

§ 24. Inden for et område, som omfattes af en godkendt byplan eller dele heraf må,

- 1) intet areal bebygges eller på anden måde anvendes i strid med planen,
- 2) ingen bebyggelse ved om- eller tilbygning udvides i strid med planen, og
- 3) ingen vej anlægges, forinden dens vejskel er afsat i overensstemmelse med planen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan foretage mindre betydende afvigelser fra en lokalplan. Afvigelserne må dog ikke medføre ændring af planområdets særlige karakter og generelle anvendelse.

Kapitel 6

Bygningsforskrifter

§ 25. Hjemmestyret fastsætter bestemmelser om bygningsmyndigheden og om opførelse, konstruktion og indretning af bygningsværker og andre anlæg.

Kapitel 7

Fælles bestemmelser

§ 26. Hvor hensynet til bevaring af gamle bydeles særprægede karakter gør det ønskeligt, kan det i en byplan bestemmes, at bebyggelse kun må nedrives, ombygges eller på anden måde ændres, og at omgivende terræn kun må reguleres, såfremt kommunalbestyrelsen meddeler tilladelse hertil.

Stk. 2. Hvis tilladelse efter stk. 1 nægtes, kan ejeren af ejendommen forlange, at kommunen overtager den helt eller delvis mod erstatning.

Stk. 3. Erstatning fastsættes i mangel af mindelig ordning af vedkommende ekspropriationskommission, jfr. lov for Grønland om ekspropriation.

§ 27. Når det er nødvendigt for gennemførelsen af en godkendt byplan, kan en kommunalbestyrelse efter indhentet godkendelse hos landsplanudvalget anmode ministeren for Grønland om, at der iværksættes ekspropriation af privat ejendom efter reglerne i lov for Grønland om ekspropriation.

§ 28. En kommunalbestyrelses afgørelse vedrørende forhold, der er omfattet af denne forordning kan indbringes for landsplanudvalget. Klage skal indgives senest 2 måneder efter, at kommunalbestyrelsens afgørelse er modtaget.

§ 29. Kommunalbestyrelsen kan efter forudgående underretning til ejeren forlange adgang til en privat ejendom for at udføre opmålinger og andre tekniske forarbejder ved planlægning efter denne forordning.

Stk. 2. Bygningsmyndigheden kan uden retskendelse forlange adgang til en privat ejendom for at undersøge, om der er sket overtrædelse af forordningen eller forskrifter udstedt i medfør af forordningen.

§ 30. Den til enhver tid værende ejer af en ejendom eller bruger af et areal er forpligtet til at berigtige et ulovligt forhold.

Stk. 2. Efterkommer ejeren eller brugeren ikke et af kommunalbestyrelsen meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold, kan det ved dom pålægges ham inden en fastsat tidsfrist under tvang af fortløbende bøder at berigtige forholdet. Forfaldne, men ikke betalte tvangsbøder bortfalder, når berigtigelsen er sket.

Stk. 3. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke efterkommes inden for den i dommen fastsatte frist, og inddrivelse af tvangsbøder ikke kan antages at føre til, at den pågældende efterkommer påbuddet, kan kommunalbestyrelsen foretage det fornødne til forholdets berigtigelse på ejerens bekostning.

§ 31. Advarsel eller bøde idømmes den, der

1) overtræder §§ 3, stk. 1, 2 og 3, 23 og 26,

2) overtræder bestemmelser i en byplan,

3) tilsidesætter vilkår for en tilladelse, der er meddelt i henhold til forordningen eller de i medfør af forordningen udfærdigede forskrifter eller planer,

4) undlader at efterkomme et påbud eller forbud, der er udstedt i henhold til forordningen eller de i medfør af forordningen udfærdigede forskrifter, herunder et påbud om at berigtige et ulovligt forhold.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i henhold til forordningen, kan der fastsættes regler om idømmelse af advarsel eller bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

Stk. 3. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges virksomheden som sådan bødeansvar.

§ 32. Denne landstingsforordning træder i kraft den 1. januar 1981

Grønlands Hjemmestyre, den 2. februar 1981

Jonathan Motzfeldt

/

Gunnar Martens